

TIIVISTELMÄ

Roine, Minna

Fysioterapeutin suoravastaanotto kouluttajien, fysioterapeuttien ja asiakkaiden näkökulmista

Tuki- ja liikuntaelinvaivat, erityisesti alaselkäkipu, ovat muodostuneet suureksi haasteeksi terveydenhuollossa sekä järjestelmä- että yksilötasolla. Fysioterapeutin suoravastaanotolla tavoitellaan oikea-aikaista hoitoa ja ohjausta tuki- ja liikuntaelinvaihoihin koulutettujen ja kokeneiden fysioterapeuttien toimesta. Suoravastaanottoa hyödynnetään yhä enemmän, mutta se ei ole vielä täysin integroitunut osaksi terveydenhuollon käytäntöjä. Tämän väitöskirjan tavoitteena oli tutkia suoravastaanottoa kolmen keskeisen sidosryhmän - kouluttajien, fysioterapeuttien ja asiakkaiden - näkökulmista.

Tämä väitöskirja sisältää kolme alkuperäistä laadullista osatutkimusta sekä niiden tulosten synteessin. Ensimmäinen osatutkimus keskittyi tutkimaan kouluttajien näkemyksiä fysioterapeuttien osaamisesta ja täydennyskoulutuksesta puolistrukturoitujen haastattelujen ja refleksiivisen temaattisen analyysin avulla. Toisessa osatutkimuksessa selvitettiin, miten suoravastaanottofysioterapeutit kuvailevat kliinistä päättelyään arvioidessaan suoravastaanotolla asiakasta, jolla on alaselkäkipu. Aineisto kerättiin puolistrukturoiduilla haastatteluilla ja analysoitiin teorialähtöisesti sisällönanalyysilla. Kolmannessa osatutkimuksessa tarkasteltiin asiakkaiden kokemuksia omahoidosta, liikkumisen pelosta sekä kivusta vuoden seurantajakson aikana fysioterapeutilla käynnin jälkeen. Aineisto kerättiin sähköisillä kyselylomakkeilla ja analysoitiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysilla.

Fysioterapeuttien keskeisinä osaamisalueina suoravastaanotolla ilmenivät kliininen päättely, merkityksellisen kohtaamisen luominen asiakkaan kanssa sekä asiantuntijuus. Nämä osaamiset näyttäytyivät merkityksellisinä pyrittäessä auttamaan asiakkaita omaksumaan aktiivisen, 'pilotin-kaltaisen' roolin omassa kuntoutuksessaan.

Tulosten perusteella varhainen fysioterapia voi tukea asiakkaiden aktiivista osallistumista toipumisprosessiin. Väitöskirja tuottaa uutta tietoa yksilöllisen, asiakaskeskeisen hoidon ja fysioterapian ammatilliseen kehittämiseen.

VÄITÖSKIRJAN ALKUPERÄISET OSAJULKAISUT

- Roine, M., Sjögren, T., Korpi, H., Jäppinen, A.-M., & Karvonen, E. (2023). Physiotherapists' clinical reasoning in examination of clients with low back pain in direct access practice: A theory-driven qualitative content analysis. *European Journal of Physiotherapy*, 26(3), 160–169.
<https://doi-org.ezproxy.jyu.fi/10.1080/21679169.2023.2219694>
- Roine, M., Jäppinen, A.-M., Karvonen, E., Munukka, M., & Vuoskoski, P. (2024). Physiotherapy educators' perceptions of physiotherapists' competencies and continuing education in the practice of musculoskeletal physiotherapy direct access. *Physiotherapy Theory and Practice*, 41(5), 1035–1047.
<https://doi-org.ezproxy.jyu.fi/10.1080/09593985.2024.2394512>
- Roine, M., Karvonen, E., Munukka, M., Heinonen A. & Vuoskoski, P. (2025). Self-management, fear of movement, and pain in working adults with low back pain: a qualitative longitudinal study. Submitted for publication.